

Juuan kunta
kirjaamo@juuka.fi

Viite: Juuan kunnan lausuntopyyntö 14.1.2025

Lausunto Juuan Vuokon aurinkovoimalan osayleiskaavaehdotuksesta

ASIAN KUVAUS

Juuan kunta pyytää Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta lausuntoa Juuan Vuokon aurinkovoimalan osayleiskaavaehdotuksesta.

Osayleiskaavan tarkoituksena on mahdollistaa noin 80 hehtaarin laajuisen aurinkovoimalan toteuttaminen Vuokon kylän alueelle Kiteenpuron ympäristöön. Suunnittelualue sijoittuu Vuokonjärven länsipuolelle ja Vuokon kylän länsilaidalle, valtatie 6:n ja 110 kV:n voimalinjan väliselle alueelle. Voimajohto ei kuulu Fingrid Oyj:n kantaverkkoon. Suunnittelualue on maa- ja metsätalousmaata.

Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena. Hankkeen toteuttamiseksi tarvitaan lisäksi ainakin rakentamisen lupia, jotka ratkaistaan rakentamislain (751/2023, RakL, tullut voimaan 1.1.2025) perusteella. Osayleiskaavan laadinta on aloitettu FixSun Solar Finland Oy aloitteesta.

Kaava on edennyt ehdotusvaiheeseen. Kaava-aineisto koostuu kaavakartasta ja kaavaselostuksesta liitteineen.

LAUSUNTO

Alueidenkäyttö

Vuokon aurinkovoimalan osayleiskaavan laatimisen tavoitteena on mahdollistaa aurinkovoimalahankkeen toteuttaminen alueelle. Kaavaehdotuksessa, kuten kaavaluonnoksessakin, alueen käyttötarkoitus on esitetty siten, että voimala-alueita voi käyttää joko aurinkovoimalan rakentamiseen tai vaihtoehtoisesti edelleen maa- ja metsätalouteen (M/EN-aur). Kaavamerkinnässä alueen ensisijainen käyttö on merkitty maa- ja metsätalousalueeksi, mikä tarkoittaa muun muassa sitä, että alue on metsälain soveltamisen piirissä, jollei sitä oteta aurinkovoimalarakentamiseen. Metsälain 3

18.2.2025

§:n mukaisesti alueen käyttöönotto aurinkovoimalarakentamiseen poistaa alueen metsälain soveltamisen piiristä.

Kaavaehdotukseen on luonnoksen jälkeen tehty luontoselvityksen täydennys (pesimä- ja muuttolinnustaselvitys sekä kasvillisuus selvitys), ilmasto-vaikutusten arvioinnin täydennys (hiilidioksidipäästöjen vertailu) ja huleve-siselvitys. Laaditut selvitykset on liitetty kaavaselostukseen. Kaavaselos-tuksen liitenumeroinnissa on virheitä (liitteet 8 ja 9) sekä kaavatyötä varten tehtyjen selvitysten osalta puutteita selostuksessa (luku 5.1.), jotka tulee korjata ja täydentää.

Kaavatyön yhteydessä ei ole tehty varsinaista yleissuunnitelmaa alueen toteuttamiseksi aurinkovoimala-alueeksi. Yleissuunnittelua edustaa lähinnä liitteessä 7 (pitänee olla liite 8) esitetty periaatekuva paneelientien ja ajo-väylien sijoittamisesta kaava-alueelle. Kuva ei kuitenkaan sisällä suunnitel-maa esimerkiksi läheistä asutusta kohtaan toteutettavasta suojavyöhyk-keestä.

Kaavaselostuksessa (luku 1.2) on esitetty kaavan vaikutusalue, joka si-nänsä on asianmukaisesti hyvin tunnistettu kaavan välittömäksi lähivaiku-tusalueeksi. Tätä aluetta tulisi siten tarkastella nyt esitettyä tarkemmin. Kaavakartalla on esitetty suojavyöhyke lähialueen asutukseen nähden (vyöhyke sv-1). Suojavyöhykealueen laajuus on kuitenkin puutteellinen, sillä se kohdistuu ainoastaan yhteen asuinkiinteistöön, vaikka suoraan kaava-alueeseen rajautuvia rakennettuja asuinkiinteistöjä on kaksi. Kaava-selostuksessa (kohta 5.7) todetaan, että *'Muutamien asuttujen pihapiirien näkymät entisille peltoalueille muuttuvat voimalakentän alueeksi. Vaikutus-ten vähentämiseksi kaavassa on annettu määräyksiä'*. Kaavakartassa ei kuitenkaan ole annettu mitään määräyksiä osa-aluerajaukselle *suojavyö-hyke (asuinrakennus) sv-1*. Aurinkopaneelienttä muodostaa häiriötekijän siihen välittömästi rajautuville asuinkiinteistöille, minkä vuoksi tähän liitty-västä maisemallisesta suojapuustosta olisi kaavassa määrättävä kohden-netusti ja selkeästi riittävällä suoja-aluevarauksella ja siihen liittyvällä kaa-vamääräyksellä.

Kaavaselostuksessa (luku 1.2) todetaan, että *'Metsäiset alueet rajaavat voimalan näkymistä tehokkaasti ympäristöönsä.'* Nykyisellään suunnittelu- aluetta ympäröivät metsäalueet tulisivat valtaosaltaan peittämään aurinko-voimalan näkymisen, mutta on otettava huomioon, että tällä kaavalla ei voida vaikuttaa kaava-alueen ulkopuolella olevien naapurikiinteistöjen met-sien käsittelyyn. Tämä näkökulma tulisi kaavatyössä tuoda esiin ja tarvitta-essa osoittaa kaava-alueelle maisemallista suojapuustoa koskeva osa-aluevaraus sekä siihen liittyvä kaavamääräys.

18.2.2025

Kaavaehdotukseen on luonnoksen jälkeen tehty ELY-keskuksen luonnoksesta antamaan lausuntoon perustuvia muun muassa kaavamääräyksiä koskevia muutoksia, jotka ovat asianmukaisia.

Kaavan oikeusvaikutuksista ja rakentamisen lupamenettelystä

Osayleiskaavan laadinta käynnistyi maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) ollessa vielä voimassa. 1.1.2025 ovat tulleet voimaan alueidenkäyttölaki (132/1999, AKL) ja rakentamislaki. Alueidenkäytön lakimuutokset olivat vuodenvaihteessa pääosin teknisiä eivätkä vaikuta mainittavasti kaavan laatimisen ja hyväksymiseen. Rakentamisen lupia koskevat muutokset olivat sitä vastoin huomattavia. AKL 137 §:n mukainen suunnittelutarveratkaisu korvautuu rakentamisluvan yhteydessä tai hakemuksesta erillisenä tehtävällä päätöksellä sijoittamisen edellytyksistä (RakL 43 §). Vuokkoon suunnitellun tyyppinen aurinkovoimalaitos edellyttää rakentamislupaa (RakL 42.1 § kohta 8).

Oikeusvaikutteista yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan rakentamisluvan perusteena RakL:n 46 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä niillä alueilla, joilla yleiskaavassa on siitä erikseen määrätty (AKL 44.1 §). Tämä säännös on kuitenkin tarkoitettu koskemaan lähinnä kylämaista maaseuturakentamista: *"omakoti- ja paritalojen lisäksi myös muuta pienimuotoista asuinrakentamista ja myös mittakaavaltaan ja ympäristövaikutuksiltaan maaseudulle soveltuvaa työpaikka- ja palvelurakentamista"* (HE 251/2016 vp, s. 40). Poikkeuksena yleiskaavan käyttämisestä suoraan rakentamisluvan perusteena ovat tuulivoiman osalta oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa niin määrättäessä ja kaavan täyttäessä tietyt edellytykset (AKL 77 a §). Vastaavaa menettelyä voidaan käyttää myös ranta-alueilla, kun on kyse pääasiassa loma-asutuksen järjestämisestä (AKL 72 §).

Teollisen kokoluokan aurinkovoimahankkeisiin ei voi soveltaa AKL 44 §:n mukaista menettelyä, jossa yleiskaavassa voisi antaa määräyksen käyttää kaavaa suoraan rakentamisluvan perusteena. Laajamittainen aurinkovoimarakentaminen ei sisälly minkään em. lainkohdan soveltamisalaan siten, että rakentamislupa voitaisiin myöntää suoraan yleiskaavan perusteella. Vuokon aurinkovoimahankkeen toteuttaminen edellyttää ympäristövaikutusten merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa, jolloin on sovellettava suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä (AKL 16.2 §).

MRL:n aikaisen suunnittelutarveratkaisun korvaavia vaihtoehtoja ovat:

- 1) Rakentamislupa (RakL 43.1 § ensimmäinen virke)
- 2) Sijoittamislupa, jos hakija sitä pyytää (RakL 43.1 § viimeinen virke)

Molemmissa tapauksissa sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella ratkaistaan RakL 46 §:n perusteella. Rakentamisluvan myöntäminen

18.2.2025

edellyttää siis joka tapauksessa myös sijoittamisharkintaa. Tässä tapauksessa voidaan katsoa, että RakL 46 §:n mukaisten edellytysten olemassaolo on selvitetty käytännössä laitimalla yleiskaava, joka ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta maankäyttöä. Asia on kuitenkin perusteltava tehtävässä lupapäätöksessä siten, että RakL 46 §:ään kirjatut edellytykset tulevat huomioiduiksi. Tarkoituksenmukainen lupamuoto on tässä tapauksessa rakentamislupa. Luvan hakija voi toki halutessaan hakea ensin sijoittamisluvan ja sitten toteuttamisluvan.

Maisema, rakennettu kulttuuriympäristö, peltoviljely

Voimalan sijoituspaikan ja laajuuden valinta on Vuokon maiseman tunnistettujen arvojen kannalta varsin hyvä. Rakentamista ei tule sijoittamaan arvokkaan kylämaiseman yhteyteen eikä avoimille ranta-alueille. Valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi arvioituja rakennuskohteita ei ole suunnittelualueella tai sen todennäköisellä maisemallisella vaikutusalueella. Tältä osin kaavahankkeella ei ole nähtävissä mainittavia vaikutuksia. Hanke ei ole ristiriidassa voimassa olevan maakuntakaavan maisemaa koskevien merkintöjen ja määräysten kanssa (Vuokon maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040).

Vaikutusten kuvaus kaavaselostuksessa (luku 5) on erittäin suppea, mutta sisällöltään sinänsä oikea. Maisemavaikutuksia on kuvattu, arvioitu ja selostettu jonkin verran laajemmin suunnittelualueen perustiedoissa luvussa 1.14. Hankkeen vaikutusalue on esitetty kaavaselostuksen luvussa 1.2. Vaikutusalue on rajattu lähinnä voimalan näkyvyyden perusteella. Aluerajauksen perusteella kaavan laatija pitää maisemavaikutuksia ja vaikutuksia ylipäättään paikallisina. Maisemallisia vaikutuksia näyttää tämän arvion perusteella kohdistuvan lähinnä kahteen asuttuun pihapiiriin. Maisemalliset vaikutukset ovat paikallisesti suuria. Muutos on pitkäkestoinen, ja sen voi rinnastaa pysyvään muutokseen.

Voimalan sijoitusalue on osa maakuntakaava 2040:n Vuokon-Vihtasuon maakunnallisesti merkittävää yhtenäistä peltoaluetta (pb, peltobiotalousalue). Merkinnän tarkoitus on edistää peltoalueiden säilymistä maatalouskäytössä. Maakuntakaavaan merkityllä peltobiotalousalueella ei ole maisemaan liittyviä oikeusvaikutuksia yleiskaavoitukseen. Kaavaratkaisun vaikutukset maaseutuelinkeinojen toimintaedellytyksiin ovat kuitenkin paikallisesti merkittäviä, kun kymmeniä hehtaareja viljelykäytössä olleita pelloja poistuu pitkäaikaisesti tai pysyvästi viljelyksestä.

Luonto

Kaava-alueelta ei ole tehty havaintoja uhanalaisista kasveista, eikä niitä löydy myöskään Lajitietokeskuksen tietokannasta. Luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n mukaisista tiukkaa suojelua edellyttävistä luontodirektiivin

18.2.2025

IV a -liitteen lajeista erityistä huomiota on kiinnitetty liito-oravaan ja viitasammakkoon. Kumpaakaan ei kohteelta ole havaittu. Kohteelle tehtiin kattava linnustoselvitys, jonka mukaan alueella ei ole suojelunarvoisia kohteita tai erityisarvoja millekään lintulajille. ELY-keskus pitää lajeista tehtyjä selvityksiä riittävänä.

Kaavan yleismääräysten (kohta 2) mukaan Kiteenpuron laidalle tulee jättää riittävä suojapuusto. M/EN-aur-merkintä ulottuu kuitenkin aivan Kiteenpuron rannalle lähellä kaava-alueen itänurkkaa. Tässä kohdin kaavakartalle olisi merkittävä suojavyöhyke (sv-), johon ei toteuteta mitään voimalan rakenteita ja jossa säilytetään tai johon istutetaan suojapuusto.

Kaava-alueen pohjoisosassa on ohjeellinen hulevesiallas. Hulevesialtaasta ei tule ELY-keskuksen näkemyksen aiheutua muutoksia Eevanlampeen, josta on tehty havainto silmälläpidettävästä rämekylmänperhosta.

Kaava-alue kuuluu kokonaisuudessa susiparin reviiriin nimeltä Panja. Kyseisen reviirin koko on noin 1600 km². Susi kuuluu luontodirektiivin IV-liitteen tiukasti suojeltuihin lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Suden suojelutaso on viimeisimmän (2019) luontodirektiivin lajiraportoinnin mukaan epäsuotuisa ja riittämätön, mutta sen kehityssuunta on arvioitu paranevaksi. Tyypillisesti suden pesä on tiheäoksaisen kuusen juurella, juurakoissa tai siirtolohkareiden alla. Yleisesti pesät sijaitsevat tiheäpuustoisilla alueilla. Luontoselvityksen mukaan alueen metsät ovat tehokkaassa talouskäytössä. Suunnittelualue sijaitsee lähellä reviirin itäreunaa ja on pinta-alaltaan 78 ha, joka vastaa reviirin koosta noin 0,05 %. Käytettävissä olevien tietojen valossa suunnitellulla aurinkovoimalalla ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan heikennetä lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkaa tai haitata lajin suotuisan suojelutason saavuttamista.

Luontoselvityksen yhteenvedossa sivulla "Kartoitusalueen rehevimmillä kuvioilla 2a ja 5c on pienialaiset lehdot. Kuvioilla on myös kosteikot ja noroksi luokiteltavissa olevat pienvedet. Norot ovat vesi- ja metsälakien suojaamia pienvesiä." ELY-keskus huomauttaa, että alueella toimittaessa on otettava huomioon vesilain (587/2011) säännökset vesiluontotyyppien suojelusta sekä vesitaloushankkeiden yleisestä luvanvaraisuudesta (vesilaki 2:11, 3:2). Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitsevan noron luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

Vesistöt

Kaavaehdotusta on päivitetty huomioiden paremmin aiemmassa lausunnossa nostetut täydennystarpeet. Kaavan yleismääräykset 1 ja uusi määräys 2, kohdistuvat vesistöjen huomioimiseen. Yleismääräys 1 perustuu haitan minimoimisperiaatteeseen.

18.2.2025

Isot kartalla näkyvät virtavedet ja Eevanlampi on hankkeessa tunnistettu ja huomioitu yleismääräyksiin. Ehdotusvaiheessa uutena on mainittu luontoselvityksessä ansiokkaasti tunnistetut kartalla näkymättömät vesilain 2:11 §:n tarkoittamat pienvedet (luonnontilaiset tai sen kaltaiset norot, lähteet). Selvityksessä mainitaan, että *“kartoitusalueen rehevimmillä kuvioilla 2a ja 5c on pienialaiset lehdot. Kuvioilla on myös kosteikot ja noroiksi luokiteltavissa olevat pienvedet. Norot ovat vesi- ja metsälakien suojaamia pienvesiä.”* ELY-keskus yhtyy luontoselvityksen näkemykseen, että mikäli näiden kohteiden ympärysmetsiin, valuma-alueeseen tai vesitalouteen kohdistuu toimenpiteitä, on syytä arvioida kohteiden monimuotoisuus, luonnontilaisuus sekä vesilain mukaisen poikkeusluvan tarve. Mikäli kohteet ovat vesilain suojeltuja, tulisi lähtökohtaisesti suunnittelussa näihin kohteisiin ulottuvia vaikutuksia välttää, eli niiden luonnontila sekä vesitalous tulisi turvata riittävällä koskemattomalla suojavyöhykkeellä pienveden ja toiminta-alueen välillä. Mikäli luontoselvityksessä tunnistettujen norojen tai Kytöpuron (noro) uomaan kohdistetaan toimenpiteitä (perkaaminen, vesien ohjaaminen tms.), tulee niiden lainmukaisuus ja luvanvaraisuus varmistaa ELY-keskuksen vesilain valvojalta.

Kaavakartalle on sijoitettu pääojien yhteyteen rakennettavat ohjeelliset hulevesialtaat (4 kpl). Ehdotukseen laaditun hulevesiselvityksen mukaan auringonvoimala-alueen virtaama kasvaa noin kaksinkertaiseksi, tuplaten myös hulevesien määrän, valuntakerrointen ja metsän kaatamisen tuomien muutosten myötä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota selvityksessä esitettyihin työnaikaiseen suunnitteluun, teknisillä suojaustoimilla toteutettavien lieventämistoimien käyttöönottoon, vesienhallintaan, viivästämiseen, rakenteiden mitoituksiin ja huoltoon sekä savipeltoa/maata aineksia sitovaan kasvipeitteisyyteen, vesistövaikutusten minimoimiseksi. Kiteenpuron valuma-aluetta tai vesien kulkusuuntaa ei tule muuttaa vesienohjausjärjestelyillä, (vrt. Yleismääräys 2 ja elinympäristöä muuttavat toimet). Kyseisen kaltaiset toimenpiteet voivat vaatia vesilain mukaisen luvan.

Ojittamisen osalta ELY-keskus muistuttaa, että jos ojitukselle on tarvetta, tulee vaikutuksiltaan vähäistä suuremmasta ojitushankkeesta laatia vesilain (587/2011) 5 luvun 6 §:n tarkoittama lakisääteinen ojitusilmoitus vähintään 60 vrk ennen toimenpiteeseen ryhtymistä. Ojitusilmoituksen perusteella ELY-keskus arvioi mahdollisen vesilain mukaisen luvan tarpeen. Lupaviranomaisena toimii Itä-Suomen aluehallintovirasto (AVI).

Ilmasto

Kaavaselostuksen ilmastovaikutusten arviointia on päivitetty huomioimaan aiemmassa lausunnossa nostetut täydennystarpeet ja puutteet.

18.2.2025

Ilmastovaikutusten arvioinnissa kuvataan hankkeen elinkaaren aikaisia ilmastovaikutuksia aiempaa tarkemmin ja kattavammin.

Liitteessä 7 on vertailtu hankkeen hiilidioksidipäästöjä eri vaihtoehtoilla. Arvioinnissa on esitetty vaihtoehto 2, jossa aurinkovoimala rakennetaan n. 54,6 ha alueelle ja kaava-alueen sisään jäävät metsäalueet rajataan hankkeen ulkopuolelle. ELY-keskus katsoo, että VE2 voi toteutuessaan lisätä hankkeen ilmastokestävyyttä ja lieventää kielteisiä vaikutuksia alueen hiilinieluihin ja -varastoihin. Vaihtoehtoa ei kuitenkaan ole tarkasteltu selostuksen muissa osioissa, jolloin jää epäselväksi, onko kyseessä todellinen vaihtoehto hankkeen toteutukselle. Ilmastonäkökulmista tarkastellen hiilivarastoja ja -nieluja säilyttävän toteutuksen tulisi olla jatkosuunnittelussa tarkasteltava ensisijainen hankevaihtoehto.

Arviointia on täydennetty eri hankevaihtoehtojen vaikutuksilla alueen hiilinieluihin. Nielujen lisäksi hankkeella voi olla merkittävää vaikutusta myös hiilivarastoihin, mutta selostuksesta ei käy ilmi ovatko nämä mukana arvioinnissa. Arvioinnin tulisi pitää sisällään hankkeen maankäytön muutosten myötä poistuvat maaperän ja puuston hiilivarastot sekä hankkeen elinkaaren aikana menetettävä hiilensidonta. Näiltä osin laskelmia tulee päivittää kuvaamaan hankkeen elinkaaren aikaisia kokonaisvaikutuksia kattavammin. Hiilivarastovaikutusten sisällyttäminen laskelmiin on tärkeää myös esitettyjen hankevaihtoehtojen vaikutusten vertailemiseksi.

Haitallisten vaikutusten lieventämiseksi hankkeen suunnittelussa tulisi tarkastella mahdollisuuksia maaperäpäästöjen hillintään ja maaperän hiilensidonnin lisäämiseen esim. välttämällä maaperän muokkausta ja peittämistä sekä turvemaiden kuivatusta. Suunniteltu kalkkikivellä kattaminen lisää hankkeen rakentamisen aikaisia päästöjä, vaikuttaa hulevesien hallintaan ja estää hiiltä sitovan kasvillisuuden syntymistä. Massatasapainolla puolestaan voidaan vähentää maa-ainesten kuljetustarvetta ja -päästöjä.

Aurinkovoimalan ilmastovaikutukset on esitetty hiilidioksidipäästöjen säästönä verrattuna erilaisiin sähköntuotannon skenaarioihin. On huomioitava, ettei aurinkovoimalla tuotetulla energialla voida kompensoida hankkeesta aiheutuvia hiilinielujen ja -varastojen menetystä. Näin ollen hankekohtaisia hyötyjä (kädenjälki) ja haittoja (jalanjälki) tulisi elinkaariarviossa tarkastella toisistaan erillisinä. Myös ilmastopolitiikassa nieluja ja päästöjä koskevat erilliset tavoitteensa, eivätkä hankkeet, joiden myötä menetetään hiilivarastoja ja -nieluja tältä osin tue ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Sopeutuminen on tärkeä osa hankkeen ilmastovaikutusten arviointia. Tyyppisimpiä ilmastomuutoksen aiheuttamia riskejä aurinkovoimahankkeille ovat laitteiden ja kuivuusjaksojen aiheuttamat paloriskit sekä lisääntyvän sateisuuden aiheuttamat vesistövaikutusriskit. Ilmastomuutoksen

18.2.2025

vaikutukset hankealueella ja ilmastoriskeihin varautuminen tulisi kattavammin ottaa osaksi hankkeen jatkosuunnittelua ja toteutusta.

YVA-lain mukaisen arvioinnin tarpeesta

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä, 252/2017, YVA-laki 3.1 §). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa. Aurinkoenergianhanke ei ole suoraan mainittu hankeluettelossa, mutta mm. hankeluettelon kohdan 2f) mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin, joissa yli 200 hehtaarin laajuisen yhtenäiseksi katsottavan alueen metsä-, suo- tai kosteikkoluonto pysyväisluonteisesti muutetaan toteuttamalla uudisojituksia tai kuivattamalla ojittamattomia suo- ja kosteikkoalueita, poistamalla puusto pysyvästi tai uudistamalla alue Suomen luontaiseen lajistoon kuulumattomilla puulajeilla. Vuokon aurinkoenergianhanke ei ole hankeluettelon mukainen hanke.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3.2 §). Päätöksenteossa on huomioitava hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa tekee tarvittaessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (YVA-laki 11 §). Yksittäistapauksia koskevassa harkinnassa tulee huomioida YVA-direktiivin 2011/92/EU liitteen II mukaiset hankkeet, mm. kohta 3a) sähkön teolliset tuotantolaitokset (muut kuin hankeluettelossa mainitut). ELY-keskus toteaa, että teollisen mittakaavan aurinkoenergianhanke on direktiivin tarkoittama sähköä tuottava teollinen energiantuotantolaitos.

Hanketoimija on tehnyt selvityksiä alueesta sekä koonnut yhteen hankkeen ominaisuuksia ja niiden merkittävyys YVA-lainsäädännön näkökulmasta. Hankkeesta tällä hetkellä tehtyjen selvitysten perusteella ei ole tullut esille sellaisia todennäköisesti laadultaan ja laajuudeltaan hankeluettelon mukaisten hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia, joiden takia YVA-tarveharkinta olisi tarve tehdä.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Vuokon aurinkovoimahankeeseen ei sovelleta YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä, eikä ole tarvetta tehdä erillistä YVA-lain 13 §:n mukaista päätöstä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa. Jos toimija kuitenkin haluaa päätöksen tämän lausunnon lisäksi, päätöstä voi hakea ELY-keskukselta.

18.2.2025

Vaikka hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain mukaista arviointimenettelyä, on syytä huomioita YVA-lain 31 §:n mukainen selvilläolovelvollisuus; hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää. YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamatta jättäminen ei poista velvollisuutta arvioida hankkeen vaikutuksia riittävällä tavalla muissa hankkeen toteuttamiseksi tarpeellisissa hyväksymismenettelyissä. Toimijan tulee aina selvittää tarkoin haitallisten vaikutusten lieventämiskeinoja ja pyrkiä toteuttamaan ne.

Lausunnon on esitellyt maankäyttöasiantuntija Tarja Pirinen ja ratkaissut alueidenkäytön johtava asiantuntija Juha-Pekka Vartiainen. Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet luonnonsuojeluasiantuntija Ville Vuorio, ympäristöasiantuntijat Tuire Kalliokoski ja Ninni Rissanen sekä ilmasto- ja kiertotalousasiantuntija Kukka-Maaria Hamunen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Jakelu

Juuan kunta

Tiedoksi

Pohjois-Savon ELY-keskus, liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue
Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo